

lem Hr. Holstein her er i Færd med at indføre i sit Parti. Har man rigtig overvejet det?

Men hvor beklageligt det end er, at ikke alle Partier gaar med, er jeg glad ved, at Flertallet i dette Ting og Flertallet i det andet Ting slutter sig til den højtærede Regering. Derved gaar Danmark i Spidsen, og jeg ved ikke nogen større Ære end at gaa i Spidsen paa en god Vej, paa Fremskridtets Vej, paa Civilisationens Vej.

Holstein: Jeg tror, det ærede Medlem Hr. Borgbjerg har misforstaaet min Udtalelse i Betænkningen om, at det er i Danmarks Interesse, at internationale Tvistigheder i saa vidt Omfang som muligt afgøres ad Rettens Vej. Jeg har ikke med Udtrykket „ad Rettens Vej“ godkendt Domstolens Vej, jeg har ment Rettens Vej i Modsætning til Magtens Vej, altsaa ad fredelig Vej, og den har vi netop i fuldt Omfang her ved Pagten og ved denne internationale Domstol. Vi har enten Domstol eller Voldgift, og subsidiært skal vi efter Pagtens Artikel 15 bringe Sagen ind til Mægling og Enquêteundersøgelse af Raadet. Man kan efter Pagten slet ikke gribe til Vaaben før saa og saa mange Maaneder efter, at enten Voldgiftsdomstolen har afgivet sin Kendelse, eller Raadet har afgivet sit Mæglingsforslag. Det er jo Rettens Vej, og det, vi siger, er bl. a. dette: For det første, at denne Frihed til at vælge, alt efter som det synes bedst stemmende med vore politiske og retslige Interesser, det er en Fordel, som vi ikke uden videre skal kaste Vrag paa, og for det andet siger vi slet ikke, at denne Domstol maaske ikke i og for sig kan være rigtig, vi mener blot, at som Forholdene ligger i Øjeblikket, hvor overhovedet ingen Stat har ratificeret, og hvor man endnu ikke har nogen klar Forstaaelse af denne Bestemmelse, som er indsat i sidste Øjeblik uden at være gennemdrøftet — jeg skal senere komme ind paa, hvorfor den er indsat, for det var ikke alene for at gøre Domstolen obligatorisk —, skal man ikke forhaste sig. Der er saaledes slet ingen Modsigelse heri. Det er kun en Opsættelse, vi beder om. Mener vi paa et senere Tidspunkt, at Tidspunktet er kommet til at ratificere, saa stemmer vi for at ratificere, men vi mener blot, at Tidspunktet hertil er ikke kommet endnu.

Borgbjerg: Det ærede Medlem brugte atter mange Ord for at bortforklare, hvad

han klart har skrevet i Betænkningen. I Betænkningen vilde han i videst mulige Omfang frem ad Rettens Vej. Nu søger han at bortfortolke denne Udtalelse og mener, at vi gaar ogsaa Rettens Vej, naar vi gør forberedende Skridt til at faa en Retsforhandling i Gang. (*J. C. Christensen:* Men ikke i videst mulige Omfang!)... Nej, netop ikke i videst mulige Omfang, fordi det ærede Medlem forbeholdt sig, at hvis denne Afgørelse ikke passede os, kunde vi gaa andre Veje, eventuelt gribe til Vaaben, eller hvad man nu vilde. Det er ikke „i videst mulige Omfang“, lige saa lidt som hvis den enkelte Borger i et enkelt Samfund vilde sige: Vi gaar Rettens Vej, og vi har ikke noget imod, at vore Rets-trætter med vore Naboer kommer for en Domstol, men hvis denne Dom ikke rigtig behager os, vil vi forbeholde os at gaa en anden Vej. Det lykkedes aldeles ikke det ærede Medlem at bortfortolke denne Udtalelse, og han gik til sidst over til en anden Betragtning, nemlig til den taktiske, at man blot ikke skulde ratificere i Øjeblikket. Men ogsaa dette Standpunkt strider mod Indledningen til det ærede Medlems Partis Betænkning, hvor der staar, at man gaar med i videst mulige Omfang. Thi det er jo ikke det videst mulige. Og enten det ærede Medlem stemmer derfor eller ej, bliver det i Løbet af faa Timer eller faa Dage virkeligt, og saa er det ogsaa muligt; det vil han ikke komme bort fra. Men det ærede Medlem vil saa have stillet sig og sit Parti imod den glædelige Virkelighed skønt de lige saa godt kunde være gaaet med og burde være gaaet med efter deres egen Erklæring.

P. Munch: Ved første Behandling af det Forslag, som her foreligger, rettede jeg et Spørgsmaal til den højtærede Regering med Hensyn til, hvorledes den tænkte sig at svare paa den Henvendelse, der fra Folkeforbundets Raad er rettet til de enkelte Stater med Hensyn til Militærudgifterne i de 2 Aar, der ligger efter det første Budgetaar. Indenfor Udvalget har den højtærede Minister besvaret dette med at tilkendegive, at Ministeriet tænker sig at svare som følger: „I Henhold til Lov Nr. 55 af 12. Februar 1919 er der i Danmark nedsat en Kommission til at udarbejde en Plan for Hærens og Flaadens fremtidige Ordning. I denne Kommission er alle Rigsdagens Hovedpartier repræsenterede, og den har allerede drøftet forskellige Forslag til en ny Militærordning. Da intet Parti har stillet Forslag om en Forhøjelse